

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Siseminister
määrus
terviktekst
17.01.2017
01.12.2022
RT I, 14.01.2017, 23

Ajutise kaitse saaja ja tema perekonnaliikme elamisloa taotlemise, andmise, pikendamise ja kehtetuks tunnistamise kord ning elamisloa taotlemisel esitatavate tõendite ja andmete loetelu

Vastu võetud 18.12.2015 nr 86
[RT I, 22.12.2015, 59](#)
jõustumine 01.01.2016

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine
12.01.2017

Avaldamine
[RT I, 14.01.2017, 1](#)

Jõustumine
17.01.2017

Määrus kehtestatakse [välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse](#) § 60 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Toimingute sooritamine

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingud sooritab ajutise kaitse saaja või ajutise kaitse alusel elamisloa pikendamise taotleja ning nende perekonnaliige (edaspidi *taotleja*) isiklikult või seadusliku esindaja kaudu. Need käesolevas määruses sätestatud toimingud, mille nende olemuse tõttu peab sooritama isiklikult, sooritab taotleja isiklikult.

(2) Alaealise või piiratud teovõimega täisealise taotleja eest sooritab käesolevas määruses sätestatud toimingud tema seaduslik esindaja, kui nad viibivad Eestis ja see ei ole vastuolus taotleja õiguste ega huvidega.

(3) Saatjata alaealise eest sooritab käesolevas määruses sätestatud toimingud tema esindaja välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud korras.

(4) Toimingu sooritamisel esitab seaduslik esindaja isikut ja esindusõigust tõendava dokumendi.

§ 2. Isiku tuvastamine või isikusamasuse kontrollimine toimingute sooritamisel

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingute sooritamisel kontrollitakse taotleja isikusamasust isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 sätestatud dokumendi alusel või tuvastatakse isik välisriigi reisidokumendi alusel.

(2) Kui alla 15-aastasele taotlejale ja saatjata alaealisele ei ole välja antud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumenti, tuvastatakse tema isik sünnitunnistuse ja seadusliku esindaja ütluste alusel.

(3) Kui elamisloa taotluse esitab isik, kellel ei ole käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumente, tuvastatakse tema isik või kontrollitakse isikusamasust muu dokumentaalse tõendi alusel. Tõendi puudumise korral tuvastatakse isik tema või tema seadusliku esindaja ütluste alusel ning taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele vastava märke.

§ 3. Taotluse esitamine ja menetlusse võtmine

- (1) Ajutise kaitse alusel elamisloa või selle pikendamise taotlus esitatakse Politsei- ja Piirivalveametile.
- (2) Elamisloa pikendamise taotlus esitatakse vähemalt kolm kuud enne tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemist.
- (3) Elamisloa pikendamise taotluse võib taotleja esitada posti teel.
- (4) Elamisloa taotlus võetakse menetlusse taotluse Politsei- ja Piirivalveametis esitamise päeval. Posti teel esitatud elamisloa pikendamise taotlus võetakse menetlusse hiljemalt selle Politsei- ja Piirivalveametisse saabumise päevale järgneval tööpäeval.
- (5) Kui taotleja jätab elamisloa pikendamise taotluses esitamata nõutud andmed, ei esita kõiki nõutud dokumente, kui taotlus ei vasta määruuses sätestatud nõuetele või taotluses on muid puudusi, määrab Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale puuduste kõrvaldamiseks mõistliku tähtaja, selgitades, et kui puudusi ei kõrvaldata, jäetakse taotlus läbi vaatamata.
- (6) Puuduste kõrvaldamise ajaks taotluse menetlustähtaeg peatub.

§ 4. Taotlusele ja taotlusele lisatavatele dokumentidele ning fotole esitatavad nõuded

- (1) Elamisloa taotlus ning elamisloa pikendamise taotlus täidetakse suurtähtedega loetavas kirjas eesti või mõnes muus keeles, milles taotleja suudab end arusaadavaks teha. Elamisloa taotluses ja elamisloa pikendamise taotluses peavad olema esitatud kõik käesolevas määruuses ettenähtud andmed. Taotluse väljad peab täitma tumedas kirjas.
- (2) Taotluses peab isiku nimi olema kirjutatud vastavalt taotleja isikut tõendavas dokumendis või reisidokumendis esitatud ladinatähelisele nimekujule.
- (3) Kui elamisloa taotluse esitanud isikul puudub käesoleva määruuse § 2 lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokument, siis esitatakse taotluses isikunimi ladina tähtedes.
- (4) Elamisloa pikendamise taotluse esitamisel posti teel võib käesolevas määruuses sätestatud dokumendi asemel esitada selle koopia.
- (5) Kui elamisloa pikendamise taotlusele lisatakse dokumendi koopia, kinnitab taotleja oma allkirjaga koopia igal andmetega leheküljel, et koopia vastab originaaldokumendile. Allkirjale lisatakse taotleja nimi ja allkirjastamise kuupäev.
- (6) Elamisloa pikendamise taotlusele lisatud foto peab vastama isikut tõendavate dokumentide seaduse alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotlemisel fotole esitatavatele nõuetele.

§ 5. Allkirjanäidis

- (1) Taotlusele kirjutab vähemalt 15-aastane taotleja allkirjanäidise oma käega. Kui taotleja ei ole võimeline allkirjanäidist kirjutama, jäetakse allkirjanäidis kirjutamata. Taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele selle põhjuse kohta märke.
[RT I, 14.01.2017, 1- jõust. 17.01.2017]
- (2) Alla 15-aastase, piiratud teovõimega täisealise või allkirjavõimetu taotleja taotlusel jäetakse allkirjanäidist kirjutamata. 7–14-aastane või piiratud teovõimega täisealine taotleja võib taotlusele allkirjanäidise kirjutada.
[RT I, 14.01.2017, 1- jõust. 17.01.2017]
- (3) Taotleja kirjutab allkirjanäidise tumedas kirjas, mille tähtede joone läbimõõt on soovitatavalt 0,8–1,5 millimeetrit.
[RT I, 14.01.2017, 1- jõust. 17.01.2017]

§ 6. Esitatud andmete õigsuse kinnitamine

- (1) Taotleja allkirjastab taotluse iga lehekülje. Allkirjastamisega kinnitab ta, et ta ei ole esitanud taotluses valeandmeid ega lisanud taotlusele võltsitud dokumente.
- (2) Kui taotleja ei ole võimeline taotlust allkirjastama, jäetakse vastavad väljad tühjaks. Taotlust vastuvõttev ametnik teeb taotlusele märke väljade tühjaks jätmise põhjuse kohta.

§ 7. Andmete ja dokumentide esitamine

- (1) Taotleja on kohustatud andma Politsei- ja Piirivalveameti nõudmisel suulisi ja kirjalikke seletusi, esitama täiendavaid või täpsustavaid andmeid ning kõik tema valduses olevad dokumendid või tõendid, mis omavad elamisloa või elamisloa pikendamise taotluse menetlemisel tähtsust.

(2) Kui taotleja ei esita elamisloa või elamisloa pikendamise taotluse menetlemisel Politsei- ja Piirivalveametile nõutud dokumente või andmeid, mida Politsei- ja Piirivalveametil ei ole võimalik iseseisvalt saada, või kui taotleja jätab esitamata dokumendi või tõendi, mida tal on võimalik selle puudumisel hankida, siis võib Politsei- ja Piirivalveamet jätta taotluse läbi vaatamata või toimingu sooritamata. Elamisloa või selle pikendamise taotluse läbi vaatamata jätmine tehakse taotlejale viivitamata teatavaks.

(3) Politsei- ja Piirivalveameti kutsel on taotleja kohustatud isiklikult ilmuma Politsei- ja Piirivalveametisse kirjalike või suuliste seletuste andmiseks elamisloa andmise või elamisloa pikendamise aluseks olevate asjaolude kohta.

§ 8. Ärakuulamine ning otsuste ja toimingute teatavaks tegemine

(1) Käesolevas määruses sätestatud toimingud ja haldusaktid tehakse teatavaks taotleja poolt taotluses esitatud kontaktandmetel. Kui taotlejal on esindaja, tehakse käesolevas määruses sätestatud toimingud ja haldusaktid teatavaks esindaja esitatud kontaktandmetel.

(2) Elamisloa andmise, pikendamise, elamisloa andmisest või pikendamisest keeldumise otsus tehakse taotlejale või tema esindajale teatavaks kirjalikult posti teel või muul sobival viisil. Kui taotlejal ei ole esindajat, tõlgitakse nimetatud otsus tervikuna taotlejale kirjalikult või suuliselt talle arusaadavasse keelde.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet saadab ajutise kaitse alusel elamisloa saanud välismaalasele tema elamisloa kehtetuks tunnistamise menetluse algatamise kohta kirjaliku teate. Enne elamisloa kehtetuks tunnistamise otsuse tegemist annab Politsei- ja Piirivalveamet välismaalasele võimaluse esitada vastuväiteid ja arvamusi.

(4) Ajutise kaitse alusel elamisloa saanud välismaalase elamisloa kehtetuks tunnistamise otsus tehakse välismaalasele teatavaks kirjalikult rahvastikuregistris registreeritud elukoha andmetel. Kui välismaalasel on esindaja, tehakse otsus teatavaks kirjalikult tema esindajale esindaja esitatud kontaktandmetel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsuste teatavaks tegemine loetakse toimunuks, kui taotlejale või tema esindajale on toimetatud kätte kirjalik teade taotleja või tema esindaja poolt taotluses esitatud postiaadressil. Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse teatavaks tegemine loetakse toimunuks, kui välismaalasele on toimetatud kätte kirjalik teade rahvastikuregistris registreeritud elukoha andmetel või kui välismaalase esindajale on toimetatud kätte kirjalik teade esindaja esitatud postiaadressil.

2. peatükk

Elamisloa taotluses ja elamisloa pikendamise taotluses esitatavad andmed ja dokumendid

§ 9. Elamisloa taotluses esitatavad andmed

(1) Elamisloa taotluses esitab taotleja enda kohta järgmised andmed:

- 1) taotleja isikuandmed, sealhulgas eesnimi ja -nimed, perekonnanimi ja -nimed ja muud nimed, mida taotleja kasutab või on kasutanud, sugu, sünniaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, Eesti ja päritoluriigi isikukood, kui need on olemas, sünniriik, perekonnaseis;
- 2) andmed taotleja kodakondsuse või kodakondsuste või nende puudumise kohta, samuti varasemate kodakondsuste kohta;
- 3) andmed taotleja rahvuse või rahvusrühma kuulumise ja usu kohta;
- 4) andmed taotleja keelteoskuse kohta, sealhulgas taotleja emakeel ja võõrkeeled;
- 5) taotleja kontaktandmed Eestis, sealhulgas postiaadress, telefoninumber, e-posti aadress.

(2) Elamisloa taotluses esitab taotleja enda isikut tõendavate dokumentide, päritoluriigist lahkumise ja Eestisse saabumise kohta järgmised andmed:

- 1) andmed isikut tõendavate dokumentide või nende puudumiste kohta, sealhulgas dokumendi nimetus, selle väljaandnud riik ja asutus, dokumendi number, kehtivusaja algus ja lõpp ning dokumendi saamise asjaolud;
- 2) andmed taotleja viimase alalise elukoha kohta päritoluriigis, sealhulgas postiaadress ning elamisperioodi algus ja lõpp;
- 3) andmed taotleja päritoluriigist lahkumise aja kohta;
- 4) andmed Eestisse saabumise ja Eestis viibimise kohta, sealhulgas Eestisse saabumise aeg ja riik, kust taotleja Eestisse saabus;
- 5) andmed varem Eestis viibimise, Eestis elavate sugulaste ja tuttavate kohta.

(3) Elamisloa taotluses esitab taotleja enda elamisloa taotlemisega seotud asjaolude kohta järgmised andmed:

- 1) andmed taotleja kriminaalkorras karistamise ja vabadusekaotusega karistamise kohta;
- 2) andmed taotleja sõjaväeteenistuse, sealhulgas teenistuse kohta kaadrisõjaväelasena välisriigi relvajõududes;
- 3) andmed selle kohta, kas taotleja töötab või on varem töötanud mõne riigi luure- või julgeolekuteenistuses või teinud nendega kaastööd;

- 4) andmed taotleja dessantoperatsioonideks, diversiooni või sabotaaži alal eriväljaõppe või -ettevalmistuse saamise kohta;
- 5) andmed taotleja osalemise kohta karistusoperatsioonides tsiviilelanike vastu;
- 6) andmed taotleja osalemise kohta sõjaväelistes operatsioonides teiste riikide territooriumil;
- 7) muu teave või märkused, mida taotleja peab vajalikuks oma taotlusele lisada.

(4) Elamisloa taotluses esitab taotleja täiendavalt järgmised andmed:

- 1) andmed taotleja abikaasa või elukaaslase kohta, sealhulgas eesnimi ja -nimed, perekonnanimi ja -nimed, muud nimed, mida taotleja abikaasa või elukaaslane kasutab või on kasutanud, sugu, sünniaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, Eesti isikukood, kui see on olemas, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused, rahvus või rahvusrühm, emakeel, muud keeled, mida abikaasa või elukaaslane oskab, abielu sõlmimise või kooselu alguse aeg, asukohariik, elukoha aadress;
- 2) taotleja teiste perekonnaliikmete isikuandmed, sealhulgas seos taotlejaga, eesnimi ja -nimed, perekonnanimi ja -nimed, sugu, sünni- ja surmaaeg, vanus, kui ei ole teada täpne sünniaeg, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused, perekonnaseis, laste arv, asukohariik, elukoht;
- 3) andmed taotleja hariduse ja töö kohta, sealhulgas omandatud haridus ja eriala, õppeasutuse nimetus, lõpetamise aeg, elukutse, viimane töökoht ja amet;
- 4) taotleja elulookirjeldus;
- 5) andmed taotleja tervisliku seisundi ja haiguste kohta;
- 6) andmed taotlusele lisatud dokumentide ja tõendite või nende puudumise kohta, sealhulgas dokumendi või tõendi nimetus, võimaluse korral selle väljaandja, number ja väljaandmise aeg.

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud andmetele kannab ametnik taotlusele järgmised andmed:

- 1) taotluse andmed, sealhulgas registreerimise kuupäev ja kellaaeg, taotluse registreerimisnumber, taotluse vastu võtnud ametiasutus;
- 2) taotleja pikkus sentimeetrites ning silmade ja juuste värvus;
- 3) märge selle kohta, kas taotleja on täisealine ning kas ta saabus Eestisse ja viibib Eestis üksi, ilma vanema, eestkostja või muu seadusliku esindajata;
- 4) andmed pärast elamisloa taotluse esitamist läbiviidud toimingute kohta, sealhulgas taotleja isiku tuvastamine või isikusamasuse kontrollimine, taotleja ja tema asjade läbivaatamine, asjade ja dokumentide hoiule võtmine, fotografeerimine, tervisekontrolli korraldamine ja selle läbiviimise kuupäev;
- 5) taotluse vastuvõtmise juures viibinud taotleja volitatud esindaja, seadusjärgse esindaja või muu isiku ees- ja perekonnanimi või -nimed ning kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
- 6) taotluse vastuvõtmise juures viibinud tõlgi ees- ja perekonnanimi või -nimed ning kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, telefoninumber ja e-posti aadress, ning kinnitus, et tõlge on korrektne;
- 7) märge varjupaigamenetluse lõpetamise ja dokumentide edastamise kohta, kui taotlus võeti vastu piiril;
- 8) taotluse vastu võtnud ja täitnud ametniku andmed, sealhulgas ees- ja perekonnanimi või -nimed ning ametikoht.

§ 10. Elamisloa pikendamise taotluses esitatavad andmed

Elamisloa pikendamise taotluses esitab taotleja järgmised andmed:

- 1) taotleja isikuandmed, sealhulgas eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, sugu, sünniaeg, Eesti isikukood, sünniriik, kodakondsus või kodakondsused;
- 2) taotleja elukoha ja kontaktandmed, sealhulgas postiaadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
- 3) andmed isikut tõendavate dokumentide või nende puudumise kohta, sealhulgas dokumendi nimetus, selle välja andnud riik ja asutus, dokumendi number, kehtivusaja algus ja lõpp ning dokumendi saamise asjaolud;
- 4) andmed elamisloa pikendamisega seotud asjaolude kohta, sealhulgas päritoluriiki tagasipöördumine, mõnelt riigilt elamisloa taotlemine;
- 5) andmed taotleja kriminaalkorras karistamise kohta;
- 6) muu teave või märkused, mida taotleja peab vajalikuks oma elamisloa pikendamise taotlusele lisada.

§ 11. Elamisloa pikendamise taotlemisel esitatavad dokumendid

Elamisloa pikendamise taotlemisel esitab taotleja järgmised dokumendid:

- 1) taotlus;
[RT I, 14.01.2017, 1- jõust. 17.01.2017]
- 2) taotleja isikut tõendav dokument;
- 3) foto.

3. peatükk

Taotluse läbivaatamine

§ 12. Elamisloa taotluse läbivaatamine

(1) Politsei- ja Piirivalveamet vaatab taotleja esitatud elamisloa taotluse läbi ja otsustab elamisloa andmise või andmisest keeldumise kahe kuu jooksul elamisloa taotluse esitamise päevast arvates.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet võib põhjendatud vajaduse korral pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaega, kui elamisloa taotluses esitatud andmete, taotlusele lisatud dokumentide õigsuse ja taotleja seaduses sätestatud tingimustele vastavuse kontrollimine kestab taotluse läbivaatamiseks sätestatud tähtajast kauem.

(3) Elamisloa taotluse läbivaatamise tähtaja pikendamisel ei tohi uus tähtaeg ületada käesolevas määruses sätestatud esialgset tähtaega. Elamisloa taotluse läbivaatamise tähtaja pikendamise, selle põhjuse ja otsuse tegemise uue eeldatava tähtaja teeb Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale või tema esindajale kirjalikult teatavaks taotluses märgitud postiaadressil või e-posti aadressil.

§ 13. Piiril esitatud elamisloa taotluse läbivaatamine

(1) Piiril esitatud elamisloa taotluse vaatab läbi Politsei- ja Piirivalveamet.

(2) Pärast elamisloa taotlemisega seotud toimingute läbiviimist piiril toimetatakse taotleja varjupaigataotlejate majutuskeskusesse või Sotsiaalministeeriumi määratud kohta ning elamisloa taotlus koos kõikide taotlejalt hoiule võetud asjade ja dokumentidega edastatakse viivitamata menetlemiseks.

§ 14. Elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamine

(1) Elamisloa pikendamise või selle pikendamisest keeldumise otsuse teeb Politsei- ja Piirivalveamet kahe kuu jooksul taotluse esitamise päevast arvates, kuid kõige hiljem kümme päeva enne tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemist.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada, kui elamisloa pikendamise taotluses esitatud andmete, taotlusele lisatud dokumentide õigsuse ja taotleja seaduses sätestatud tingimustele vastavuse kontrollimine kestab taotluse läbivaatamiseks sätestatud tähtajast kauem.

(3) Elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamise tähtaja igakordsel pikendamisel ei tohi uus tähtaeg ületada käesolevas määruses sätestatud esialgset tähtaega. Taotluse läbivaatamise tähtaja pikendamise, selle põhjuse ja uue tähtaja teeb Politsei- ja Piirivalveamet taotlejale või tema esindajale kirjalikult teatavaks taotluses märgitud postiaadressil või e-posti aadressil.

4. peatükk Rakendussäte

§ 15. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2016. aastal.